

Nr 951

Av herr Werner m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 85, angående vissa åtgärder inom vuxenutbildningens område m. m.

(Lika lydande med motion nr 764 i Första kammaren)

Den i Kungl. Maj:ts proposition 1967: 85 föreslagna vuxenutbildningen avser att öka den enskildes möjligheter till utbildning. Samtidigt föreslår emellertid departementschefen en begränsning av yrkesskolornas deltidskurser, »nämligen i fråga om sådana kurser som står folkbildningen nära». Eftersom yrkesskolornas och studieförbundens kompetensområden lätt griper in i varandra är det väsentligt att man söker åstadkomma en rimlig gränsdragning mellan yrkesutbildning och folkbildning.

Med begreppet yrkesutbildning avser yrkesutbildningsberedningen »sådan utbildning som oavsett nivån ger direkta kunskaper och färdigheter för arbetsinsatser som utföres för att individerna i samhället skall få sina materiella och kulturella behov tillgodosedda allt efter den standard samhällets resurser tillåter. Till det arbete som behövs för att tillgodose dessa behov måste räknas dels det inkomstgivande förvärvsarbetet, dels hemarbetet med hushåll och barn.»

Propositionen driver den huvudregeln »att inom den lokala gymnasiala vuxenutbildningen endast sådana yrkesskolkurser anordnas som svarar mot ungdomsskolans ämnen eller som utan att vara företrädda i ungdomsskolans program är en yrkesutbildning av speciell karaktär. Det bör dock vara möjligt för kommunal skola att — efter medgivande av skolöverstyrelsen — anordna även andra kurser. Dylika kurser bör ha yrkesutbildande inriktning och omfatta ett relativt stort timantal och undervisningen bör bedrivas enligt riksgiltiga kursplaner. Dessa kurser får anses vara av samma karaktär som studiecirkelarna och bör anordnas av yrkesskolor endast om verksamheten inte tillgodoses av studieförbunden.»

Antalet elever i yrkesskolornas deltidskurser uppgår årligen till ca 100 000, varav ca 30 procent deltar i teknisk utbildning, drygt 30 procent i utbildning för kontor och handel samt minst 25 procent i utbildning för husligt arbete. Den sistnämnda gruppen inrymmer kurser i såväl matlagning, näringslära och hemvård som sömnad och vävning. Yrkesskoleberedningen bedömde situationen i det framtida samhället vara sådan, att det måste anses nöd-

vändigt att alla ungdomar, oavsett kön, bereds möjlighet att skaffa sig utbildning såväl för förvärvsarbete som för hemarbete. Vi delar helt denna uppfattning och anser dessutom att samhällssituationen är sådan att alla vuxna, som inte fått denna nödvändiga utbildning, också måste få möjlighet att förvärva den. De mera ingående kunskaper som erfordras för att utan en orimlig arbetsbelastning kunna klara av såväl förvärvsarbete som hushållsarbete bör ges på ett högre stadium än grundskolan. Inom vuxenutbildningen bör därför finnas tillgång till kortare kurser i rationell matlagning, ekonomisk planering och de frågor som för övrigt gäller hemmet och familjen. Även kurser i husbehovssömnad är en del av utbildningen för hemarbetet. Också undervisningen i vävning bör beaktas. Vävning är inte enbart en hobby utan ett väsentligt och stundom inkomstbringande konsthantverk.

Det stora deltagarantalet — ca 25 000 årligen — vittnar om behovet av deltidskurser inom här nämnda område. Vi finner det angeläget att dessa deltidskurser bedrivs vid yrkesskolorna såsom kvalificerade kurser med maximalt statsbidrag — dvs. 100 procent — och i enlighet med riksgiltiga kursplaner. Med tanke på dagens situation bör samhället inte försumma något tillfälle att rusta hemmen för den människovårdande insats som svårigen kan undvaras.

Med stöd av vad ovan anförts hemställes,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om att yrkesskolornas deltidskurser bör omfatta jämväl hushålligt arbete av sådant slag som i motionen framförts.

Stockholm den 13 april 1967

Mårten Werner (h) Gunnar Oskarson (h) Carl Eric Hedin (h)

Ingrid Sundberg (h)

Dagmar Heurlin (h)
